

Съветът за електронни медии извърши проверка по повод преустановеното разпространение на програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио на 13 септември 2019 г. и прие следното:

Българското национално радио (БНР) е национален обществен доставчик на радиоуслуги, който притежава индивидуални лицензии за създаване и предоставяне за разпространение чрез електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване за две програми с национален териториален обхват и девет с регионален.

Съгласно Индивидуална лицензия № 1-063-01-01, програма ХОРИЗОНТ е с общ (политематичен) профил, 24 часова продължителност и национален териториален обхват на разпространение.

Експертите на Съвета са установили, че на 13.09.2019 г. на честота 103.0 MHz за територията на гр. София не се предоставя за разпространение програма ХОРИЗОНТ. Констатацията е направена чрез Интегрираната система за мониторинг на СЕМ. Липса на сигнал се установява от 06:00:12 ч. до 10:34:11 ч. и от 10:38:08 ч. до 10:41:48 ч.

Съветът е изискал с писмо от 13.09.2019 г. становище от генералния директор на БНР. В отговор, г-н Костов предоставя информация за възникнал технически проблем в оптичната връзка между БНР и предавателите, което наложило спиране на програма ХОРИЗОНТ на 13.09.2019 г. от 06:00 ч. до отстраняване на проблема. Твърди, че извършени в периода 02-09.09.2019 г. от дирекция „Техника“ мониторинг и технически измервания са установили проблем, който наложил спиране и профилактиране на различни предаватели, както от страна на БНР, така и от страна на НУРТС. Посочва, че профилактиката на предавателите не е прецедент, като само в рамките на м. август 2019 г. всички програми на националния оператор са спирани в три последователни дни за по 5 часа (не се уточнява кои са дните и последователността на спирането на програмите).

Съветът е изискал и информация от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). В отговор Комисията сочи, че не е уведомявана за планирана техническа профилактика на предавателите за програма ХОРИЗОНТ, както и за спиране излъчването ѝ на територията на цялата страна. По информация от „НУРТС България“ ЕАД на 13.09.2019 г. годишна профилактика е планирана само за три РРТС.

На 16.09.2019 г. СЕМ инициира среща с КРС и управителния съвет на БНР.

На срещата председателят на КРС потвърди, че от тях е извършена проверка на място в Българското национално радио и в „НУРТС България“ ЕАД. Установено е, че от 60 предавателя, осигуряващи предаването на програма ХОРИЗОНТ, само три са били в профилактика, т.е. проблемът не е в предавателната мрежа, а в БНР.

Генералният директор на БНР г-н Костов потвърди, че всъщност не е извършвана профилактика на самите предаватели (както първоначално е информирал Съвета), а се е наложило прекъсване на сигнала поради проблеми в оптичната връзка между БНР и предавателите.

На отправените от членовете на СЕМ въпроси генералният директор не можа да даде категоричен отговор за причините, довели до спиране излъчването на програмата и до невъзможността своевременно да се осигури друг технически начин за нейното разпространение.

Съветът изиска предоставяне на допълнителна информация по въпроса.

С писмо от 16.09.2019 г. от БНР се предоставят документи (бюлетени, установяващи прекъсвания на сигналите на отделни програми на различни предаватели). Липсват отново

доказателства за действителен технически проблем, довел до спиране сигнала на ХОРИЗОНТ на 13.09.2019 г.

В информация, разпространена от Върховна касационна прокуратура по повод направена от нея проверка, категорично се отбелязва, че не е извършвана каквато и да е профилактика на студийния комплекс на програма ХОРИЗОНТ; че не е съществувал какъвто и да е технически проблем, налагащ профилактиране на студийния комплекс на програма ХОРИЗОНТ; че не са съществували и проблеми с преноса на сигнал от студията на БНР до Централната апаратна; че не е съществувал технически или друг проблем за предаването на сигнала от Централната апаратна до входната точка на НУРТС.

Съветът като взе предвид, че:

Законът за радиото и телевизията (ЗРТ) е устройствен за националните обществени доставчици на медийни услуги БНР и БНТ. Нормите му уреждат специфичните програмни ангажименти, които следва да изпълняват двете медии, както и избора и правомощията на органите им на управление.

С оглед особения статут на БНР и БНТ, законът предвижда те да осъществяват дейност въз основа на лицензии, издадени без конкурс (чл. 105, ал. 3).

Съгласно чл. 44, ал. 1 и ал. 2 от ЗРТ, разпространението на радио- и телевизионните програми на БНР и БНТ се извършва чрез електронни съобщителни мрежи и/или съоръжения за наземно аналогово радиоразпръскване, които са собственост на БНР и БНТ, или въз основа на договор с предприятие, предоставящо електронни съобщителни услуги, като държавата взема необходимите мерки за гарантиране разпространението на програмите на двата доставчика на цялата територия на страната.

Компетентен орган, който регулира обществените отношения в областта на електронните съобщения, вкл., но не само относно издаването на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс и осъществяването на контрол за спазването им, е Комисията за регулиране на съобщенията.

Съветът за електронни медии осъществява надзор върху дейността на БНР само за спазване разпоредбите на ЗРТ и издадените индивидуални лицензии за радиодейност.

Законът не предвижда задължение, както и няма утвърдена практика, при необходимост от профилактика на някои от предавателите, чрез които се разпространява сигнала на програмите на националното радио, да се уведомява органът по съдържанието – СЕМ.

От събраните писмени документи, от обясненията на генералния директор по време на изслушването му и от констатациите на Върховна касационна прокуратура безспорно се установява, че профилактика на предаватели не е реализирана (с изключение на три РРТС), както и, че не е налице какъвто и да е технически проблем в студийния комплекс, пречателен за предоставянето за разпространение на ХОРИЗОНТ.

Съветът отчита като безпрецедентна липсата на предоставена за разпространение чрез мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на цялата страна програма ХОРИЗОНТ.

Съветът намира, че Българското национално радио е нарушило условията на Индивидуална лицензия № 1-063-01-01, съгласно която се задължава да доставя радиоуслугата ежедневно, с продължителност 24 часа.

Продължителността на часовия отрязък – почти 5 часа, в който слушателската аудитория не е имала достъп до програма ХОРИЗОНТ, разпространявана ефирно (УКВ),

създава предпоставки, в случай на възникнала необходимост, населението да не бъде своевременно уведомено, което пряко рефлектира върху задължението на БНР по чл. 51 от ЗРТ.

Независимо от това и с оглед статута на БНР като национален обществен доставчик на радиоуслуги, липсата на предоставяна за разпространение програма нарушава и основен принцип по чл. 10 от ЗРТ – гарантиране правото на информация.

Предвид всичко изложено, Съветът за електронни медии ще предприеме необходимите действия по реда на надзора, като ангажира административнонаказателната отговорност на Българското национално радио, представлявано от генералния директор Светослав Костов, за нарушение на разпоредбите на Закона за радиото и телевизията и издадената индивидуална лицензия за радиодейност.